

aveiten

3
2024

Medlemstidning för Arbetets Väner Huvudföreningen rf

aveiten

Aveiten är Arbetets Vänner
Huvudföreningen rf:s
medlemsblad.

77:e årgången

Utgivare:

Arbetets Vänner

Huvudföreningen rf.

Annegatan 26, 00100 Helsingfors

www.arbetetsvanner.fi

e-post: info@arbetetsvanner.fi

Redaktion:

Anna Kujala, Monica Lindeman,

Elianne Rehn

Material till Aveiten

kan skickas per e-post:

anna@tipos.fi

Redaktionen förbehåller rätten

att redigera insänt material.

Ändringar gällande adress-
eller personuppgifter tillställs
föreningens kansli:

Annegatan 26, 00100 Helsingfors

e-post: asa.laukonlinna@gmail.com

Ombrytning och layout:

Tipos Ab

Tryckeri:

Forsberg, Jakobstad

ISSN 0356-0384

Materialdag Aveiten 4/2024:

18.10.2024

Utkommer vecka i mitten

av november.

PÄRMBILDEN: Tom Pallas har gjort
en diger insats i renoveringen av både
Klubblokalen och fjärde våningen.

FOTO: Elianne Rehn

FÖRENINGENS FUNKTIONÄRER OCH FÖRTROENDEVALDA

Ordförande Kristina Björkvall
tina.bjorkvall@kolumbus.fi

AV Huvudföreningens bibliotek:
Bibliotekarie Åsa Laukonlinna
asa.laukonlinna@gmail.com
tfn 045 345 5562

Viceordförande Kaj G. Backas

Verksamhetsledare Niki Hamro
tfn. 044 766 4101
info@arbetetsvanner.fi

Medlemsregister och adressändringar:
Åsa Laukonlinna
asa.laukonlinna@gmail.com

Vaktmästare Oskar Thesslund
tfn. 044 766 4102

AV-teatern

Johannes Nordberg
johannes.nordberg993@gmail.com

Seniordansklubben

Inge Blomander
tfn 040 7049 305

Bokklubben

Karin Bergman
tfn 040 551 5434

Squaredanslaget

Jörgen Ingman
tfn 050 3637 168

Bridgklubben

Tom Schubert
tfn 040 527 8909
http://www.bridgewebs.com/avbridge/

Sällskapskretsen

Jeanne-Marie Johansson
tfn 050 570 4184

Folkdanslaget

Antonia Palmén
av.hfors.folkdanslag@gmail.com

Umgängeskretsen

Maj-Britt Hedvall
umgangeskretsen@gmail.com

Konstklubben AV

Sten Palmgren
sten.h.palmgren@gmail.com

Vox Seniora

Carita Holmberg-Rosenqvist
c.holmbergrosenqvist@gmail.com

Musikkklubben

Lars Silén
tfn 040 735 1628
lars.silen@kolumbus.fi

Walentinakören

Maria Parker
maria.parker@taitokaari.fi

Rounddans

Olof Staffans

Qigong

Ursula Öhrman
ursula.ohrman@gmail.com

Sandelssällskapet

Dick Lundell
tfn 050 539 0963
dick.lundell@gmail.com

**Stiftelsen
Seniorhuset Gullvivan sr**
www.gullvivan.fi

Ordförande
Ekonom och disponent

Carl-Johan Sanmark
Niclas Ståhlberg tfn. tj. 010 837 0836

Medlem
Medlem

Ben Idström
Annette Lindahl

En skribent har ordet

Det roligaste jag vet med att vara redaktör är att lära mig något precis hela tiden. Får se till att vara uppmärksam både som iakttagare och god lyssnare, nyfiken och lite frågvis för att det ska bli något att berätta om i texten, och i fotografierna. Föga anade jag att jag också skulle bli "pressfotograf" när jag under pandemin började skriva för Aveiten, men samspelet mellan ord och bild berikar skildringen. Ibland känns det obekvämt - på båda sidor om kameran. Men i min välinsuttna skrivhörna är det bekvämt, här kommer nya texter till pappers ibland månader innan de når läsaren. Just i dag klär jag i ord några tankar kring frågor och kommentarer som jag fått som redaktör på Aveiten. "Att formulera sig är att göra en upptäcktsresa och se vart den leder", sade författaren **Monika Fagerholm** när hon för ett par år sedan ledde sin workshop Skriv på AV. "Och det är det som är så spännande." Hon har rätt.

I den här kolumnen, som jag utgick från att mest skulle handla om hur jag går till väga i mitt skrivarbete, upptäcker jag nu att en stor del handlar om drivkrafter. Så kan det gå.

Hemma i gula soffan ler jag emellanåt i mjugg, eller blir lätt upprymd när jag kommer på ett välfunnet ord eller rentav en bättre formulering av tanken. Inte sällan placerar jag gladeligen mig själv i texterna när jag skriver, det är det stilgrepp som passar just mitt skrivande. Texten blir helt enkelt bäst så. Annars stramar den upp sig, vill bli torr och dynamiken hittar inte in. Någon synpunkt ibland och ett tilltal skall det vara, alltså en text som talar till, och med läsaren. Tursamt nog blir texten påfallande olik det som robotar producerar. Al gör nu ohejdbart intåg i medierna men är inte bättre på allt. Den kan inte i text fånga en upplevelse, spontana tankar eller känslor eftersom den inte har några, den är blind för det unika - vad den kan bygga på imitation. Än så länge vet vi själva bättre och är mera lämpade att skriva artiklar om vad som tilldrar sig i vårt förening.

För att skriva om en tillställning på föreningen närmar jag mig den med samma intention som andra närvarande - att trivas. Därtill nyfiken som en journalist, med öppna sinnen som gillar att formulera

sina intryck för läsaren. Ur den inställningen och vidare när jag preciserar mina egna tankar föds rösten i texten, tonen och mitt eget driv. Och när jag kommer med egna reflektioner - ja då inbjuds också läsaren att göra sina egna i stället för att bara svälja. Törs man sedan hoppas att den som läser uppfattar texten som levande, eller rentav känner sig engagerad i händelserna? Särskilt då att de papperstidningsläsare som sällan kan komma med på evenemangen ändå inte ska känna sig utanför. Inte går ju några raders läsning upp mot att själv delta men kan kanske öppna för en tanke i den riktningen?

Att i rollen som skribent bli bekant med allt flera aveiter och med föreningens många "bubblor" är också en upptäcktsresa, en som redaktörskapet bjuder på. Hur ofta har inte impulsen dykt upp: "i den här gruppen skulle jag också gärna delta." Om andra bara visste, mina medaveiter, tänker jag och tar sedan chansen som erbjuds: att skriva om det. Vem orden faktiskt når beror på läsarna själva men den så sakteligen ökande responsen och villigheten hos tillfrågade medskribenter är lovande i sig. Visst gläder sig hela redaktionen åt kommentarer som - "t.o.m. min man har börjat läsa Aveiten, det har han aldrig gjort förr".

Med berättandet i Aveitens spalter om vad som är på gång vill jag involvera läsaren i upplevelsen, tänker att det är nödvändigt. Att bara referera för vårt kollektiva minnes skull är inte nog. För hur annars ska vi få ett hum om vad som försiggår på olika håll i huset? Och bilda oss en uppfattning? Hur annars kan vi få och dela, en i mån gemensam bild av föreningen som helhet, en relation till den och till varandra - samtalsämnen när vi råkas? Jag brukar mina ord till att lyfta en naturlig väg, främja förutsättningarna att spontant visa intresse för varandra, att växla några ord. Inte är det husväggarna nej, som i längden kan hålla ihop föreningen men våra frågor, samtal och relationer kan ge synergier som bär rörelsen vidare. Och det är inte "nån annans" göra, vi är drivfjädrar allihopa här, mitt i och inför tillvarons upptäcktsresor.

Elianne Rehn

Understödsstiftelsen för Arbetets Vänner Huvudföreningen sr lediganslår

STIPENDIER

ur dess Kulturfond

Fonden stöder finlandssvenskt kulturarbete och finlandssvenska strävanden med cirka 110 000 € år 2024. Fonden finansierar småskalig verksamhet och delfinansierar projekt vilka faller inom ramen för dess ändamål. Stipendierna kan sökas av privatpersoner, organisationer och grupper.

Ansökningsinstruktionerna och den elektroniska ansökningsblanketten finns på www.understodsstiftelsen.fi.

Ansökningsstiden utgår måndag 23.9.2024.

Stipendierna betalas ut i december 2024.

En privat tur – nu åker AV med Spårakoff

För nöjes skull och för en urtrevlig guidning i vårt Helsingfors åker huvudföreningen på en för oss specialbeställd spårarfärd. Samtidigt som vi vilar benen lite och tar oss ett glas.

Lördagen den 28 september kl. 13 startar den röda spårvagnen från hållplatsen framför Fenniahuset.

Våra eminenta guider är professor **Vilhelm, Ville, Helander** som kan inviga oss i stadsplanering, teorin och praktiken, samt Hesakonden och journalisten **Per-Erik, Peje,**

Lönnfors.

Vi hinner under de två timmarna (jämfört med turisttur à 40 min.) utöver centrum till bl.a. Eirastranden, Lillhoplaks och Berghäll – men visst kan det bli lite äventyrligt för att också spårar tar ju sig numera friheter när det kommer till rutten, inte minst p.g.a. uppgrävda gatuavsnitt.

– Vad ger det att åka med på en sådan här färd?

Aveiten frågar **Viveka Högnäs-Mellner** som i fjol deltog i en snarlik tur:

– Det är en kul grej! Bekanta trakter men allt kryddat med visdomar om arkitektur och stadsplanering. Vi såg vår stad med nya ögon. Och den största upplevelsen bjöd den alerta guiden själv på, säger hon med eftertryck, guidningen var lysande.

Frågor och anmälning från 23 augusti enligt principen ”först till kvarn ...” **Elianne Rehn**, 050 357 4751.

Denna gång enbart för medlemmar och kontant betalning 20 € på plats.

För en trivsammare innergård

Under styrelsemötet i juni kom frågan om innergården upp. **Peter Österberg** utsågs till ordförande för det nybildade trädgårdsutskottet som den 15 juni bjöd in alla medlemmar för att brainstorma fram idéer för en trivsammare gård. Så här beskriver Peter träffen:

”Trädgårdsutskottets första samling avlöpte väl; vi var fyra personer, drack kaffe och åt croissanter. Damerna hade bakat kakor som vi mumsade i oss. Det påverkade brainstormingen. Förslagen blev att plantera tujor mellan portarna till festsalen och om möjligt plantera fyra-fem tujor för att avskärma halva gården för att få mer rumskänsla. Mellan dessa mer färgglada blommor, t ex. astrar och panséer. På "mattan" nedanför trappor föreslogs krocket. Det verkar gå att

sätta stålpinna i mattan. På andra sidan tuijorna föreslogs en petanquebana."

Efter diskussioner och städning av gården inhandlades tujor, blommor, jord och leca-kulor.

5 juli sågs alla inblandade igen. Efter några timmar hade gården fått ett nytt ansikte. Gården är tillgänglig för den som vill.

FOTO: Peter Österberg

Bokklubben

Bokklubben sammankommer månadens andra onsdag kl. 18 för diskussion om böcker vi läst innan. Utrymmet är ännu inte fastslaget för hösten.

Böckerna vi avhandlar är:
11.9 Geir Gulliksen, *Övre port Nedre port*, Norge

9.10 Niviaq Korneliussen,
Blomsterdalen, Grönland

13.11 Författarbesök, **Sirpa Kähkönen**, *36 urnaa*, Finland

11.12 **Andrev Walden**, *Jävla karlar*, Sverige

Obs! Öppen inbjudan till kretsens årliga författarbesök, 13 november kl. 18 med vinnaren av Finlandiapriset 2023, Sirpa Kähkönen som talar utmärkt svenska. Välkomna med från andra kretsar och ev. andra intresserade!

Glädjebesked: nu är renoveringen klar!

Nu kan vi fröjdas och andas fritt, vi slipper det besvärande byggdammet och dunsten - och allt bråte som tidvis belamrat ingångshallen i vårt gemensamma föreningshus under året. Men nu är det klart. "Renoveringen i fjärde våningen är slutgranskad och godkänd och företaget Innovoice Oy har redan flyttat in i den fräscha lokalen. Projektet har äntligen nått ett lyckligt slut.

En hel kedja av förändringar i uthyrningen sker i samband med detta:

In i Barnavårdsföreningens f.d. dagis på våning 4 har alltså flyttat B-trappans hyresgäst, företaget Innovoice Oy. Till deras f.d. lokaler på våning 3 flyttar i sin tur KT-

Shelter Oy från våning 2, där i sin tur nya hyresgäster flyttar in, nämligen Finlands Svenska Ungdomsförbund och Studentbladet.

I Kretsarnas sal och festsalen kommer, som det ser ut nu, Nylands teaterlinje (Borgå folkakademi) också AKAN kallad, att dagtid ha undervisning vardagar fram till slutet av februari 2025. Med andra ord, vi kommer inte bara att kunna se fram emot en återställd ingångshall i höst utan också välkomna ett ökat antal yngre personer i vårt föreningshus.

Text och foto
Elianne Rehn

Fisksoaré – visst låter det lockande?

Temat för Höstfesten känns så självklart, det har rentav legat här och väntat på att bli upptäckt i sisådär hundra år. Vad kan man inte hitta när man gräver i historien! Nu lyfter vi en uppskattad AV-tradition från annodazumal ur glömskan, om än med något uppdaterad traktering, frivilliga smörgåsbredare står inte på kö i dag, och måttligare programlängd.

Har den traditionella tidpunkten för Höstfesten, andra lördagen i oktober något att göra med Helsingfors strömmingsmarknad? Absolut, fast observera att det är fredagen som gäller för höstfesten i år. Vad är det fråga om för tradition?

Det hände sig redan på 1800-talet, det var strömmingsmarknad i stan och fiskare hade seglat sina skutor till Salutorget från olika håll av kustlandet för att sälja fisk. Och vem, om inte dem inbjöd föreningen som gäster till sina fisksoaréer. Ett par hundra personer deltog i den första festen år 1892, en stor del alltså långväga skäribor. Det digra pro-

grammet då tyder på att kvällarna blev långa: deklamation, grammofoonmusik, kupletter, sång i alla former som solo, duett, kör och kvartett och dans givetvis. Självklart för Arbetets Vänner på den tiden, ingick därtill tal med bildningssträvanden, såhär lät det med ordförande **Valbäcks** ord: "Det var inte endast för den lilla trakteringen, som man inbjudit de långväga gästerna, utan

det var mera för att ge dem andlig undfägnad, som kunde vara till nytta för dem och ge dem kraft och mod i deras hårda kamp därute bland klipporna".

Att anor förpliktar är ett motto man kanske inte märker så mycket av i dag men programutskottet har låtit sig inspireras och ställer till med Fisksoaré fredagen den 11 oktober. Välkommen!

Text: **Elianne Rehn**

Foto: **Hannu Lindroos** 1967,
JOKA-arkivet

Round- och squaredans

Rounddansarna har övningar onsdagar från 4.9. till 11.12 sammanlagt 15 gånger under ledning av **Olof och Jatta Staffans** samt **Christian von Alfthan**.

Squaredansarna har övningar från 5.9. till 12.12 sammanlagt 14 gånger under ledning av **Kaj Wikholm**.

Vi dansar i festsalen förutom då den är upptagen av andra evenemang. Då dansar vi i Kretsarnas sal.

Dans varje vecka förutom helgdagar. Julfest firar vi 14.12

Konstklubbens höst

Målningen inleds måndagen den 9 september kl. 12–15. **Keita lokas** kommer som pedagog och startar följande måndag den 16.9. Han undervisar varannan vecka, sammanlagt fem gånger.

Snapsvisorna kallar

Glada i hågen kånkar de bord och stolar i Kretsarnas sal, **Maj-Britt Hedvall** och **Stefan Ekholm** förbereder Umgängeskretsens träff. De är förtjusta över att nu ha fått kretsens förvaringskåp levererat till sitt utrymme på våning 5. Och inte nog med det, när de gick igenom innehållet hittade de två brännvinsflaskor som sparats i 18 år och paradoxalt nog gett kretsen mycken glädje trots att de aldrig korkats. Hur kommer det sig?

De är omhuldade minnen från tider då namnet ännu var Ungdomskretsen, de glada dagar då kretsen vann alla d.v.s. båda, snapsvisetävlingarna som AV hållit. En prestation som kretsen gärna minns med stolthet. Den lilla flaskan och de läckra blå glasen är vinsten från föreningens första snapsvisetävling, den större är en Marskin ryyppy från den andra tävlingsgången då de upprepar bravaden, anonymt liksom gången innan.

Att orden till visorna som vann också är sparade säger sig självt. Skrivna till den lättsjungna melodin *Sibboborna*, är det bara att börja öva inför den annalkande årliga Höstfesten, "på Arbetets Vänner, här kan vi festa med folk som vi känner".

AV-visan, vinnarbidraget i föreningens första snapsvisetävling år 2006

Melodi: *Sibboborna*

Text: *Ungdomskretsen*

Brännvini bränner på Arbetets Vänner
Här kan vi festa med folk som vi känner
Dansa och spela leka och tävla sjunga och käka och nubben ta!

Skål för oss alla goda drycker kallar
Här får vi vara en präktiger skara sjunga och käka och nubben ta!

Vinsterna som sparats i 18 år sedan Snapsvisetävlingarna på AV.

Text och foto: **Elianne Rehn**

Välkomna ned på föreningens
PROMENADORIENTERING

6 OKTOBER KL. 11

Promenadorienteringen är en kombinerad uteluff och frågesport för fyrapersonerslag, öppen för alla medlemmar. Lagen går denna gång längs Månsas naturstig, 3,3 km, och testar sina kunskaper om ditt och datt vid de fem kontrollerna längs vägen. Stigen går genom Månsasparkens vackra landskap: skogar, hassellundar, bäcksänkor och kulturlandskap. Terrängen är kuperad men inte svårframkomlig och höstvädret förhoppningsvis vackert. Efter promenaden bjuder föreningen deltagarna på sopplunch i Månsasstugan.

Närmare information på webben: avh.arbetetsvanner.fi

GÖR SÅ HÄR:

- Bilda ett eller flera 4-personers lag inom kretsen eller med deltagare från olika kretsar.
- Anmäl lagets namn och deltagarnas namn, krets och ev. specialdieter senast fredagen den 20 september till Wendla Paile (pailewendla@gmail.com eller tel 040 5137313)
- Ställ sedan upp för start vid Månsasstugan, Krämertsskogsvägen 9, söndagen den 6 oktober kl. 11.

Nordisk körklang med Walentinakören och Vokalensemblen Espiro

Samarbete med andra körer är något Walentinakören gärna satsar på och alltid ser ivrigt fram emot. I höst kommer kören att uppträda tillsammans med Vokalensemblen Espiro från Göteborg.

Körernas samarbete kulminerar i konserten med det finurliga namnet "NotBad - körklang i svensk-finländsk tappning" i september.

Då står Walentinakören värd för 23 sångare från Vokalensemblen Espiro och i slutet av oktober blir det sedan dags för Walentinorna att göra ett motbesök och sjunga tillsammans med Espiro i Göteborg.

Walentinakörens resekommitté har haft mycket att stå i med för att planerna ska bli verklighet. Att få iväg ett gäng korister kräver nämligen en hel del planering och också

lite tålmod.

Noter, flygtidtabeller, reseplaner och hotellbokningar har ivrigt skickats fram och tillbaka över viken.

Som värdar för Espiro kommer Walentinakören, utöver konserten, också att ordna en gemensam körmiddag och visa upp det bästa med Helsingfors för gästerna.

Två gemensamma konserter

Under våren har båda körerna övat flitigt på var sitt håll och förberett både egna och gemensamma sånger för konserterna. Repertoaren består av allt från nordisk folkmusik till kända svenska visor och poplåtar. I den mångsidiga repertoaren finns garanterat något för alla att njuta av.

I Helsingfors uppträder Walentinakören och Vokalensemblen Espiro lördagen den 7.9. Det blir först en promenadkonsert med

gratis inträde klockan 10.30 i Tempelplatsens kyrka och på kvällen klockan 18.00 hålls den gemensamma huvudkonserten i festsalen på AV.

Vokalensemblen Espiro

Vokalensemblen Espiro är en blandad kör från Göteborg. Precis som Walentinakören har Espiro profilerat sig som en kör med en bred och omväxlande repertoar. Kören sjunger klassiskt och modernt, sakralt och profant, folkmusik från olika delar av världen samt pop och jazz.

Kören har 25 medlemmar och leds av sångpedagogen Matts Johansson. Matts är sångare, pianist, violinist och körledare. Förutom att leda Vokalensemblen Espiro är han körpedagog på Balettakademien och Performing Art School i Göteborg

Kören har funnits sedan 1980-talet men den var tidigare känd som Sångensemblen Mareld.

År 2005 bytte kören namn till Vokalensemblen Espiro. Ordet "Espiro" betyder "jag andas ut" och så här beskriver kören själv vad musiken innebär för dem.

"För oss är sången och musiken en förutsättning för livet, på samma sätt som andningen. I sången och musiken finns plats att glädjas, känna vemod och sorg, smärta och njutning. Ja, allt det där som tillhör livet. Precis som att andas"

Välkomna på konserten!

Text: Linda Sandqvist-Forsgård

Vokalensemblen Espiro & Walentinakören

NotBad

Körklang i svensk-finländsk tappning
7.9.2024

KONSERT 1
Tempelplatsens kyrka @10.30
Luthergatan 3, 00100 Helsingfors
Gratis promenadkonsert

KONSERT 2
Annegatan 26 @18.00
AV festsalen
Inträde, vuxna 20 €

www.espiro.se
www.walentinakoren.org

Sällskapskretsen

Sällskapskretsen välkomnar alla som vill vara med att samlas i klubblokalen varannan torsdag (jämna veckor) kl. 13.30 för att prata, dricka kaffe och ha trevligt tillsammans, t.ex. spela sällskapsspel. Om vi blir många kan det bli aktuellt med föredrag, musik mm. Kom med och utforma programmet eller bara på en kopp kaffe i gott sällskap. Man kan också sitta för sig själv i en skön stol med en bok.

Bridgeklubbens program hösten 2024

Datum	Dagsspel	Kvällsspel	*Obl. anmälning
September			
Må 2.9	14–17 Trivsel (AV)	17:30 September ABC-simultan (AV)	Säsongsstart
To 5.9		17:30 Partävling (RB)	
Må ² 9.9		17:30 AKQJ-Märkestävling ¹ 1. (AV)	*on 4.9
To 12.9		17:30 Partävling (RB)	
Må 16.9*	14–17 Trivsel (AV)	17:30 PARMÄSTERSKAP I* (AV)	*to 16.9
To ³ 19.9		17:30 Partävling (IMP) (RB)	
Må 23.9		17:30 PARMÄSTERSKAP II (AV)	
To 26.9		17:30 Partävling (RB)	
Må 30.9**	14–17 Trivsel (AV)	17:30 AV-MP Mixed **(AV)	** BILBO
Oktober			
Ti 1.10 – to 3.10*		STOCKHOLMSKRYSSNING	*to 15.8
To 3.10		17:30 Partävling (RB)	
Må 7.10	14–17 Trivsel (AV)	17:30 Oktober ABC-simultan (AV)	
To 10.10		17:30 Partävling (RB)	
Må ² 14.10		17:30 Partävling (AV)	
To ³ 17.10		17:30 Partävling (IMP) (RB)	
lö 19.10	Ebk-AV Klubbkamp 70 år, alla medlemmar välkomna ,mera info senare		
Må 21.10	14–17 Trivsel (AV)	17:30 Partävling (AV)	
To 24.10		17:30 Partävling (RB)	
Må 28.10*		17:00!! Höstmöte med smått o gott (AV)	*on 23.10
		efter mötet AKQJ-Märkestävling ¹ 2. (AV)	*on 23.10
To 31.10		17:30 Partävling (RB)	
November			
Må 4.11	14–17 Trivsel (AV)	17:30 November ABC-simultan (AV)	
To 7.11		17:30 Partävling (RB)	
Må ² 11.11		17:30 Partävling (AV)	
To 14.11	7:00 Mentorreservering***	17:30 Partävling (RB)	
Må 18.11*	14–17 Trivsel (AV)	17:30 INDY MÄSTERSKAP* (AV)	*to 14.11
To ³ 21.11		17:30 Partävling (IMP) (RB)	
Må 25.11		17:30 AKQJ-Märkestävling ¹ 3. (AV)	*on 20.11
To 28.11*		17:30 Mentortävling (RB)	*må 25.11

Bland franska ostar

Hälsningar från sommarläsningens ljuva tider (det har sannolikt hunnit bli nästan höst då Aveiten utkommer). Under sommaren är det ofta lättare lektyr som gäller i hängmattan, deckare eller feelgood

bekantskaper och miljöer, nya relationer, personlig utveckling, matlagning, vin och goda ostar.

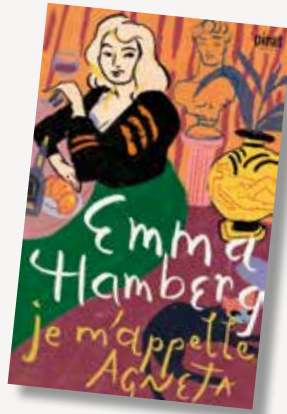
Syftet med feelgoodlitteratur är att få läsaren att må bra, känna hopp och glädje, bli inspirerad. Emma Hamberg, med många underhållande romaner bakom sig, behärskar genren och sitt hantverk, har ett gott och välflytande språk och

kanske. Vi valde i våras för en gångs skull en feelgoodroman i Bokklubben, nämligen *Je m'appelle Agneta* av Emma Hamberg (Piratförlaget 2021).

Här möter vi fyrtionioåriga Agneta som stagnerat och känner sig som ett med tapeten, helt osynlig. Hennes hurtbulle till man förstår henne inte och är ytterst resultatinkriktad, de nästan vuxna barnen tar kontakt bara när de behöver pengar, arbetskamraterna ser henne inte och dessutom hotas hennes tjänst av omstruktureringar. Låter kanske inte som så munter läsning det här - men det är det! Träffsäkert skildrat och med en stor portion humor.

Agneta är i stort behov av uppryckning och förändring och som sig bör inom feelgoodgenren dyker en oväntad chans upp. Hon griper den till sin egen och omgivningens förvåning.

Vi får följa Agneta på resan mot omvälvande upplevelser i Frankrike (Provence så klart): nya (udda och intressanta)

är expert på humoristiska vändningar.

Alla röster inom Bokklubben var väl inte odelat positiva (det hör till). Boken uppfattades inte som direkt trovärdig eller övertygande. Självt tycker jag i alla fall att *Je m'appelle Agneta* är kvalitets-feelgood av bästa sort, innehållande också en del visdomar och beaktansvärda reflektioner.

Ett exemplar av boken finns i AV:s välförsedda bibliotek – skynda, skynda!

Viveka Högnäs-Mellner

December			
Må 2.12	14–17 Trivsel (AV)	17:30 Partävling (AV)	
To 5.12		17:30 Partävling (RB)	
Fr 6.12**	11:00 Harald Nordbergs MP-minnestävling ** (AV)		**BILBO
Lö 7.12**	11:00 Board-A-Match, MP-lag. ** (AV) OBS: egen grupp för lag med under 5 MP		**BILBO
Må ² 9.12	14–17 Trivsel (AV)	17:30 ABC-julsimultan (AV)	
To 12.12		17:30 Partävling (RB)	
Må 16.12*		17:00!! Glögg, Partävling och Julfest (AV)	*må 9.12
To ³ 19.12		17:30 Partävling (IMP) (RB)	
Må 23.12		ingen tävling (juldagen)	
To 26.12		ingen tävling (annandag jul)	
Må 30.12*		17:30 Nyårsbarometer på RealBidge* (RB)	*sö 29.12

*Förhandsanmälan per utsatta datum via klubbens WhatsApp eller Carolas e-post

**FBF övervakad MP-tävling som är öppen även för icke aveiter, anmälan via BILBO

*** Mentorreservering börjar 14.11. kl. 7:00

--> endast per e-post till Carola

¹ AKQJ-Märkestävling, ny serie. Mera information på Hemsidan/ "Tävlingsregler"

² Klubbens styrelsemöte

³ Partävling med IMP beräkning (RB)

Ekenäskampens 70-årsjubileum firas den 17.10. Mera information senare.

Vårsåsongen börjar torsdagen den 2. januari på RealBridge och må den 6.1. på AV med Trivsel kl 14 och Januari-simultan kl. 17:30

En resa i tiden

Tillströmningen av folk avslöjar att vi närmar oss vårt mål, här bryts gatornas småstadslugn. Busslaster med grupper avlöser varandra vid Chappe, den omtalade och spektakulära byggnaden, museet för modern och nutidskonst i Ekenäs.

I entrén ekar överraskade tillrop och glada skratt.

- Nämen hej!
- Är du också här!
- Sidu, är det du!

Många stötte på bekanta bland den övriga publiken av övervägande svenskspråkiga och daglediga damer från Helsingforsstrakten. Samma högsommarvarma onsdag i maj hade, utöver oss 28 aveiter, åtminstone Helsingfors Kvinnliga Akademiker samt Arbis samma rese-mål.

I rapp och kunnig guidning på 30 minuter såg vi "Det lyssnande ögat". Chappes mest högkvalitativa utställning hittills, full av smarta kombinationer, bedömer **Helen Korpak** i sin fina recension i HbL nästa dag. Man kan ändå diskutera om just detta urval av konstverk utgör en "stämningfull helhet".

Aveitredaktörens intryck blev att man med eftertanke valt verk av de mest olika slag, oväntat nog också från 1800-talet, och att de alla var slående omaka sinsemellan var på en gång.

Vi såg ett brett utbud av fina och starka konstverk och sinnet berikades därtill av den moderna byggnadens vackra interiör, där stämningen sattes av luftigheten och ett ovanligt generöst naturljus.

Resan går vidare efter lunch. Om en knapp halvtimme ska bussen ha tagit oss till en alldeles annorlunda trakt och en annan tid, flera hundra år tillbaka. Ett spektakulärt bygge väntar också där och ett utbud konst som sinnet kanske har lättare att uppfatta som en stämningfull helhet.

När busshjulen rullat in på den smala grusvägen intill den medeltida kyrkan upphör knastret och örat fångar upp en inbjudande tystnad. Guiden **Mia** möter oss ute i vårgrönskan och välkomnar varmt just oss aveiter, några andra människor syns inte till.

Utan omsvep inleder hon sin avspända guidning där hon står - vid roten av en yvig alm vars krona ger oss lagom skugga i sol-

gasset. Sankta Katarina kyrka byggdes här, precis mitt i byn Karis då på 1300-talet, och bildar en makalöst välbevarad pastoral idyll ihop med den gula prästgården från 1700-talet uppe på kullen, överblickande Kyrkträsket. Idag finner vi oss stå 2,5 km från nuvarande centrum i Karis, intill Lärkkulla

Vi rundar gråstenskyrkan ett varv till fots för att ta in det rofyllda kulturlandskapet i vyer från kyrkbacken. Försatta i en behaglig stämning tar vi sedan plats inne under kyrkans höga dekorativa valv, lyssnar och lär.

Juhana Blomstedt, 1986 om verken som utställningen grundar sig på:

”Sakerna flyter omkring
och inuti oss,
driver omkring i minnets
och sinnets hav
utan att vara medvetna
om sig själva och varandra, men
ändå på jakt
efter en betydelse.
Ögat lyssnar.”

Både kyrkan och kyrkolivet har anpassats under seklernas lopp. Numera är kyrkbänkar och värme självklara och ingen begravs under golvet längre. Här finns rikligt med utsmyckningar att se och begrunda. De talrika väggmålningarna från 1400-talet är välbehållna och särskilt fascinerande är de 24 personer som avbildats i par där ett helgon har kombinerats med en apostel i varje. Av dem döljer sig en del bakom bl.a. läktaren som byggdes till då den katolska kyrkan blev luthersk. Sakristian fick vi också en titt på i förbifarten när vi avslutningsvis tog den

genvägen ut mot sjön för att ännu bese portvalvet som byggts för de många båtburna kyrkbesökare som en gång i tiden anlände sjövägen.

– Sankta Katarina liknar Borgå domkyrka, det är samma stil, fast här finns långt flera målningar bevarade, hörs någon kommentera.

– Besöket här var mera givande än man kunde ha tänkt sig, säger en annan deltagare fundersamt.

Skönt att höra för arrangören som vid det här laget kunde koppla av i bussen. Dagen

hade nämligen bjudit på en överdos av multitasking. Det var stolligt tänkt att försöka hålla i huvudet fotovinklar och belysningsriktningar, ta in upplevelser, memorera för text till Aveiten och samtidigt lyssna, ställa frågor och leverera praktisk information. Allt medan man balanserar med sin krycka och försöker håller kameran stadig. – Ja, inte är jag ju någon reseledare, sade reseledaren, men jag kan inte föreställa mig någon lättare grupp att ha än ni. Tack till allihopa och särskilt till er som hjälpt till där multitaskingen haltat.

–Det här var en riktigt fin dag, säger en nöjd nykomling om sin första erfarenhet som aveit. Alla var så glada och trevliga.

Text och foto
Elianne Rehn

Musikklubben

Så här lär vi är oss att bli bättre – på Musikklubbens kurs

Inspelning är ett fantastiskt sätt att förbättra sin egen teknik. Vi hör ofta vad vi vill höra - men när vi spelar in kan vi höra hur det lät på riktigt ... så vi kan bli bättre. Ungefär så står det i uppropet till kursen.

Att experimentera med modern inspelning på många ljudspår låter lite invecklat. Men det visar sig vara enklare än man trodde att lära sig det här, känns det åtminstone som med **Lars Silén** som förträfflig guide. Det problematiska gäller närmast sladdarna och längden på dem - får en amatör för sig ...

Först spelar vi in ett grundspår. Sedan spelar olika personer in sitt spår en efter en, när de är redo. Efter en kaffepaus blir det dags att spetsa öronen, lyssna noga på vad som borde höras bättre och om något spår dominerar för mycket. När balansen efter flera skeden justerats närmar sig klockan 21 och de tre intensiva timmarna resulterar i en ihopmixad version av den välbekanta visan "Vem kan segla".

Visan spelades in på piano, hembyggd violin, 12-strängad gitarr, knäppgitarr och sång i två olika stämmor.

Programmen som används är Garageband

Kurs i inspelning av musik 12.4.2024 i Kretsarnas sal med Musikklubben Altra Volta

för Mac samt Audacity som finns för Windows, Mac och Linux. Och vi tittar på ljudinspelningsenheter, så kallade ljudkort och olika typer av mikrofoner. Anmärknings-

värt att den 10 år gamla datorn ännu klarar av 10 ljudspår.

Text och foto: Elianne Rehn

Biblioteket

Sommarläsning, en bok eller en hel trave?

Så många tysta dagar på föreningens bibliotek under året - och så dethär... närmare tjugo lånare på en gång! Bokklubben och biblioteket inbjöd aveiterna att komma och låna böcker över sommaren. Det var på kvällskvisten måndagen den 27 maj och värmegraderna höll ungefär samma siffror, sommaren hade redan brakat loss därute med doft av både hägg och syren på en gång. I Klubblokalen kunde man välja mellan saft och kaffe, salta och söta kex. Utöver böcker kom också bordsfläktar och dess förtjänster öskt på tal och behovet blev strax antecknat av **Tessa Ehnholm** för inköp. Trots att en viss matthet kunde iakttas i värmen vad gällde sökandet i hyllorna blev lånesaldot 21 böcker på två timmar.

Att hitta ska bli lättare. **Åsa Laukonlinna** berättade att hon kommer att märka ut den alfabetiska ordningen med skyltar i de tre separata hyllorna. Kategorierna är skönlitteratur och barnböcker, spänning och deckare, facklitteratur och biografier. Låntagarna valde böcker från olika tider, allt mellan **Kjell Westös** färskaste "Skymning 41" och **Renata Wredes** 50 år gamla pärla "Mitt romerska lejon". Säsongsbonus är den långa lånetiden på tre månader. Törs man hoppas på att boklånekaffet inför sommaren är det första i en blivande tradition?

Text och foto: Elianne Rehn

Från förvirring till berikande sångarglädje

I slutet av april var det sångartätt i Åboland. Walentinakören från Helsingfors var på besök för att ett helt veckoslut sjunga tillsammans med Pargas damkör och Pargas manskör.

Lördag förmiddag började med ett myller av körsångare i brandkårshuset i Pargas. Förvirringen var till en början total när det gällde i vilken ordning sångarna skulle vandra in i salen och hitta sin plats i kören.

Alldeles lätt var det inte heller för alla korister att genast tyda en främmande dirigents tecken till kören. Det visade sig också att på ett par ställen hade körerna övat in någon kort passus på lite olika sätt i de gemensamma sångerna. Men under dagens gång hittade man bokstavligen talat en gemensam melodi och en tillfällig storkör med ett åttio-tal sångare hade bildats.

Kvällens konsert gavs inför ett slutsålt Brankis. Åhörarna fick då njuta av musik med skärgårdstema uppfört av manskör, damkör och blandad kör.

På kvällen firade sångarna med gemensamt. På söndag sammanstrålade sångarna igen, denna gång i Nagu kyrka. Där var åhörarna inte lika många som i Pargas, men den

fina akustiken gav musiken ett extra lyft.

Efteråt har glada tackmejl skickats fram och tillbaka mellan aktiva i köerna. Alla verkade vara överens om att det gemensamma veckoslutet var synnerligen lyckat och givande. Planer på ett framtida liknande veckoslut i Helsingfors finns redan.

Från koristernas håll hördes efteråt kommentarer som att samarbetet fungerade bra och att det var intressant att sjunga med oli-

ka dirigenter. Spännande var det också för den blandade Walentinakörens sångare att få prova på att sjunga damkörs- respektive manskörsrepertoar.

Pargaskörerna leds av **Martina Lindberg** medan Walentinakören leds av **Lauri Palin**.

Text: Maria Österlund

Foto: Catina Stelander

Vox Senioras vårkonsert doftade sommar och ljud av fågelsång

Vox Seniora

Seniororna hade kallat sin vårkonsert som gick av stapeln 22 maj i festsalen på G18 för Minnenas boulevard. Programmet bestod mycket riktigt av godingar från gångna tider och publiken kände säkert igen det mesta. Samtidigt var repertoaren somrigt ljus och luftig och man kunde nästan höra vågorna klucka mot de släta hållar-

na i havsbandet. Fågeldrillen som gav konserten sin egen sommartouche stod **Lelle Blomqvist** för.

Den äldsta av de framförda sångarna var en engelsk kanon från 1200-talet, men trots att de flesta säkert aldrig hade hört den förut, så fick dirigenten **Sofia Lindroos** oss att sjunga med av hjärtans lust. Kören hade gjort ett

digert arbete och övat in en massa sånger på såväl svenska, estniska, finska, engelska och italienska. Roligast var säkert *Den lycklige nudisten* av **Evert Taube** och mest nostalgisk kanske *Love is a Many Splendoured Thing*, som inleddes i en sällan hörd svensk version och avslutades på engelska. Det var midsommar och det var en ljum sommarnatt i stan, det var sång av näktergal och gudagott att vara under rön och syren.

Trevligt var att publiken fick vara med på ett hörn och sjunga de klassiska *Spegling* och *Morgonvisa*. Däremellan underhöll pianisten **William Häggblom** med en virtuos improvisation.

Vox Senioras nästa utmaning blir deltagandet i den estlandssvenska sång- och musikfesten i Hapsal i början av juli. I den deltar också andra körer från Finland, bland annat Alvakören från Borgå och Lovisakören. Om detta evenemang kan ni läsa på en annan plats i denna Aveit.

Efter konserten kopplade seniororna av i Klubbrummet under munter samvaro.

Text: Moa Lindeman

Foto: Elianne Rehn

Som att ta upp potatis

”Här får du några foton på personer som är släkt med dig”, står det plötsligt i ett e-postmeddelande som jag överraskande får från Sverige och den förening som samlar estlandssvenskarnas ättlingar. Jag blir alldeles omtumlad och frågar avsändaren hur han kan veta att just dessa personer som heter lika som jag är släkt med mig. Han berättar att han forskat väldigt mycket i estlandssvenskarnas historia och han säger sig veta att det inte finns någon annan släkt med det namnet än den som jag själv hör till och som har 1700-talsrötter på ön Runö i Rigabukten. Då jag studerar fotona han skickat mig och som härstammar från liggaren vid Dorpat (Tartu) universitet så kan jag ju klart känna igen släktdrag som rimmar med min farfar och hans bröder och i viss mån med min pappa.

Det här med släktforskning är minst lika fascinerande som att ta upp potatis. Man gräver och gräver och plötsligt har man hittat en hel drös med fina klenoder. Jag började med släktforskning på Arbis hösten 2023 och det som hänt min uppfattning av världen före mig är alldeles omskakande. Min pappas släkt härstammar från en viss **Adolf** som i unga år kom från Runö till Helsingfors och blev polis här. Han var min farfarsfarfar. Hans bror stannade enligt uppgift kvar på Runö som fyrvaktare och det måste vara hans ättlingar som hittats i Dorpat universitets liggare. De är visserligen alla döda vid det här laget, men de måste ju i sin tur ha haft barn och barnbarn som kanske ännu finns i Estland någonsans. Tanken svindlar.

Också mammas släkttrötter i Sibbo har börjat komma i dagen efter idogt studerande av kyrkoböcker. De uppgifterna fyller mig med både nyfikenhet och sorg, för det är så många som dött i skolåldern och före det. Tuberkulosen var inte att leka med. Jag har svårt att föreställa mig hur min mormor måste ha känt sig efter att ha förlorat två äkta män

och fem av sju barn i den sjukdomen. Inte att undra på att min mamma inte gärna ville berätta om sin barndom.

Det är många pensionärer som börjar med släktforskning och somliga blir alldeles uppslukade av det. Dels beror det kanske på att man som pensionär har bättre tid att sitta vid datorn och leta och dels kanske på att man som äldre börjar känna ett större behov av att få veta vilka som gått släktens stigar före oss. Utan dem skulle vi inte finnas här. Nuförtiden är så många olika källor tillgängliga via datorn att man hemma kan läsa digitaliserade kyrkböcker och andra annaler och pussla ihop bitarna till helheter, även om också mycket information saknas. Trots all modern teknik och digitalisering är det ändå i grunden de enskilda prästernas handskrivna anteckningar och olika grader av omsorgsfullhet som bestämmer hur mycket vi får veta. Utom kyrkböckerna kan man leta i riksarkivets annaler, man kan studera dagstidningar som digitaliserats eller överförts på mikrofilmer, man kan läsa domböcker där det finns anteckningar om också mycket obetydliga brott och tvister grannar emellan och man kan studera gamla kartor över de bygder där föfäderna har levt. Men det lönar sig nog att gå åtminstone en grundkurs i släktforskning och sedan skaffa sig ett digitalt program där man kan mata in de uppgifter man hittar.

Framtiden kan vi egentligen inte veta så mycket om och det förflutna kan vi inte ändra på. Det är i nuet vi ska leva, för att vara lite klyschig. Men det kan ju ha sitt intresse att veta hur det kommer sig att vi – du och jag – finns här i nuet och vilka minnen av det förflutna och vilka gener vi bär i oss. Vi kanske kan hitta några svar på frågan: vem är jag?

Tant Gredelin

3 konstverk

Akvarellerna är gjorda av Konstklubbens medlemmar.

Från när och fjärran – Vox Seniora på sångfest i Hapsal

Den femte estlandssvenska sång- och musikfesten ordnades den 6 juli i Hapsal på den estländska västkusten. Festplats var biskopsborgens gård som lämpade sig väldigt väl för ändamålet.

Biskopsborgen i Hapsal har för övrigt stått modell för **Ilon Wiklands** illustrationer till Ronja Rövardotter. Hon var ju född här och bodde i staden som barn. Aibolänningar (på finska rannarootsalaised) kallar sig ättlingarna till den svenskspråkiga befolkningen som förr bodde på öarna här och vid kusten.

Under soviettiden var det inte populärt med svenska, eller andra minoritetsspråk

heller för den delen, så aibolänningarnas kultur och språk föll i glömska eller hade en mycket underordnad betydelse. Men nu verkar det som att man är stolt över sin egen kultur, sitt språk och sina rötter. Aiboland har en egen flagga och en egen sång.

I sångfesten deltog 1200 sångare, musikanter och dansare, av vilka 130 var från Finland och 120 från Sverige. De svenska

körer som deltog hade stark anknytning till Estland, det vill säga sångarnas föräldrar hörde till de ester som flydde till Sverige undan Sovjetunionens ockupation av landet. I Aveiten nr 2/2023 finns en artikel och intervju med **Sofia Joons Gylling**, som fungerade som festens konstnärliga ledare, om aibolänningarnas historia så den som är intresserad kan leta upp det numret, som

Aibolands egna flagga.

finns på föreningens webbsida.

Den första sångfesten av detta slag ordnades redan år 1933 men sen gick det hela åttio år innan man upptog traditionen. De följande festerna hölls 2013, 2016 och 2021.

Det var en överraskning att *En sommardag i Kangasala* också har ord på estniska och den

sjöngs under det som kallas "den sjungande revolutionen" mellan 1987 och 1991 bland annat på Laululava i Tallinn. Och nu fick vi då höra den sjungen på både svenska och estniska. Också *Vårt land / Mu isamaa* sjöngs på de språken. **Tomas Takolander** som var närvarande i egenskap av dirigent för Lovi-

sakören fungerade också som både ackompanjator för hela den stora kören och som dirigent för ett par sånger.

Det stora antalet dansare i vackra och mångskiftande folkdräkter visade att folkdanstraditionen lever och mår bra i Estland. Som mest var det ett parhundra dansare som svängde om i stora och mindre cirklar på biskopsborgens gård. Roligt var det också att se hur många unga och också barn var med. Återväxten verkar tryggad. Bland dansarna fanns det också sådana som inte hade någon anknytning till Aiboland eller den svenska traditionen, men som tyckte att det var så väldigt roligt att dansa att man kommit till Hapsal från när och fjärran.

De estniska deltagarna kom från öarna utanför västkusten: Ösel, Dagö, Ormsö, Runö,

Katrin och Varto från Runö är representanter för den yngre generationen som slår vakt om släktens traditioner och sin hembygd.

Kjulö och Nargö och från Nuckö på fastlandssidan. Men där fanns också dansare från bland annat Järvamaa och Tallinn.

Från Finland deltog Finlandia Order of Runeberg från Österbotten, Alvakören från Borgå, Lovisakören från Lovisa, Furorna från Esbo och sen då AV:s egen kör Vox Seniors. Dessutom deltog hornmusikkåren Blåslaget från Åbo, som stod för en stor del av ackompanjemanget. Finlandia Order berättade att de deltagit i många olika körfestivaler med baltiska deltagare. Bland annat var de med i Riga 2015 på den nordisk-baltiska festivalen där ca 6500 sångare deltog. Furorna berättade att de läst om sångfesten i Hapsal i Resonans redan för länge sedan och då beslutat att delta. Vox Seniors hade fått information genom sin dirigent **Sofia Lindroos**, som fått den av sin namne och festivalens konstnärliga ledare Sofia Joons-Gylling. Alvakören å sin sida hade blivit inspirerade genom sitt samarbete med Vox Seniors och den vägen hade informationen också nått Lovisakören.

Festen inleddes med en andakt i domkyrkan som är en del av biskopsborgen. Stämningen var högtidlig och förväntansfull och *Den blomstertid* ljud mäktigt ur hundratals körsångares strupar under de höga stenvalven.

Den sista delen av festivalen utgjordes av sångerna som Sofia Joons-Gylling har samlat för sin doktorsavhandling. Hon har kunnat påvisa att samma visor har sjungits både i Finland, Sverige och Estland med vissa små variationer i melodi och ord. Publiken sjöng

Utom att Blåslaget fungerade som ackompanjatörer till kören så uppträdde de också med egen musik. Det gjorde också en ensemble bestående av ett tjugotal tagelharpor – ett instrument som spelades redan under medeltiden.

”Den här dräkten har min mamma gjort” förevisade stolt en av dansarna. Till dräkten hör en liten påse som var och en själv har gjort med broderier och metalldelar.

med av hjärtans lust i *Prästens lilla kråka* (*Köstri väike vares*), *Uppå källarbacken* (*Keldrikunka peal*) och *Me kõnnime kastemärjal mäel* (givetvis: *Vi gå över daggstänkta berg*) och många andra bekanta melodier.

Vox Seniors-sångarnas intryck av sångfesten var ganska enhälliga. Stämningen var varm och fin, det var roligt att höra estniska och svenska turvis, samhörigheten var på-

taglig – musiken förenar! Och vi förstod ju varandra! Väldigt imponerande var mängden dansare och de fantastiskt vackra folkdräkterna, som bärarna var så stolta över.

Text: Moa Lindeman
Foto: Sofia Lindroos, Ulla Waris
och Moa Lindeman

Före hemresan från Tallinn uppträdde Vox Seniors och Alvakören tillsammans i St. Mikaelkyrkan vid den svenskspråkiga gudstjänsten på söndag.

Schack är en ädel sport för både gamla och unga

Sedan mars 2024 spelas det schack två gånger i veckan på AV, måndagar och torsdagar från klockan 18 till klockan 21. Det är inte en ny krets som bildats inom föreningen utan spelarna hör till Helsingfors schackklubb som grundats redan 1886. De hyr in sig i AV:s utrymmen efter att ha blivit av med sin lokal i gamla Lappvikens sjukhus, som nu ska renoveras grundligt. Före det höll man till på Stora Robertsgatan i sextioett år. Nu bedyrade alla spelare att de är mycket nöjda med AV:s lokaler och med att det ligger så lätt tillgängligt mitt i stan. På AV spelar mellan femton och tjugo spelare per spelkväll. Utom de ordinarie spelkvällarna har man ungdomskvällar på torsdagarna innan de övriga kommer. Trots att klubben inte är en av AV:s kretsar vill man betona att man gärna deltar i föreningens aktiviteter enligt möjlighet och man vill hålla kontakt med resten av husets användare.

Det kan nämnas att detta inte är första gången det spelas schack inom AV. Enligt 100 års

historiken fanns det en schackklubb inom föreningen åren 1912–1927. Historien förtäljer inte varför verksamheten upphörde.

Aveiten samtalar med **Matti Kauranen**, som är ordförande och som har spelat schack sedan han var tretton år gammal. Matti betonar att spelkvällarna är öppna och alla som vill spela är välkomna med. Det krävs förstås att man har något hum om vad spelet går ut på. Datorn väljer vem som spelar mot vem i det första spelet. Efter det spelar vinnare mot vinnare och förlorare mot förlorare. Den yngsta spelaren denna kväll är trettonåriga **Mikke Vesa** som inte skyggar för att spela mot äldre och mer erfarna spelare. I år har Mikke vunnit silver i finska schackmästerskapet i klassen U14. Det blir intressant att se hur långt den unge spelaren kan gå när han hunnit träna lite mer.

Varför är schack så fascinerande?

De spelare jag talar med säger att spelet i sig höjer pulsen, och det roligaste är ju att vinna. Man träffar så många olika slags människor

inom den här sporten. Spelarna betonar att det inte är någon elitsport utan det enda som räknas är intresset och att man ungefär vet vad man gör. Spelarna vill också framhäva betydelsen av den intellektuella utmaningen och att det är både roligt och spännande. Man kan kalla schack en konditionsgren. En sporrande faktor är också att man alltid kan lära sig mer, hur mycket man än spelar. Utöver de gemensamma spelkvällarna övar sig spelarna gärna hemma med hjälp av telefonapplikation och dator. Det finns också webbsidor för inläring: avainsiirto.fi. Man kan fråga sig varför det stora flertalet av schackklubbens medlemmar är män. Det är bara cirka fem damer som kommer till spelkvällarna.

För tillfället håller klubben sommarpaus, men man återkommer i september och hälsar alla nya spelare välkomna.

Text och foto Moa Lindemann

40 år med minigolf

År 1979 var det dags för nytänkande. AV All Stars, som var namnet på föreningens gemensamma fotbollslag om vi kommer rätt ihåg, meddelade att rekryteringsproblem resulterat i att laget lagt ner sin verksamhet. Sålunda kunde Ungdomskretsen inte mera utmana AV All Stars till en årlig match som dittills varit traditionen.

Ungdomskretsen grubblade: Vilken sportgren kan utövas av merparten av kretsmedlemmarna? Svaret blev minigolf. Sagt och gjort: Kretsen sammanställde regler för en minigolfturnering kretsarna emellan, köpte en vandringspokal med adekvat gravering, beslöt att turneringen ska gå av stapeln andra lördagen i maj, som motvikt till höstens utomhusevenemang Promenadorienteringen, och att pokalen ska överräckas till det vinnande laget följande dag, alltså på föreningens månadsmöte i maj.

Den andra lördagen i maj år 1980 utmanade Ungdomskretsen föreningens övriga kretsar till den första turneringen på banan i Sibeliusparken. Evenemanget blev en succé och visade att kretsen valt ett lyckat koncept. Deltagarantalet var stort, samma gällde hejarklacken. Lagen bestod av såväl yngre som äldre och damer och herrar. Reglerna var klara och enkla att följa. Varje krets ställde upp med ett lag bestående av två deltaga-

re. Varje spelare fullgjorde ett varv på banan tillsammans med en spelare från en annan krets i syfte att knyta nya bekantskapsband. Kretsdeltagarnas sammanlagda poängtal bestämde lagets placering i tävlingen.

Efter att Sibeliusparkens bana lade ner sin verksamhet flyttade tävlingen till Edesvikens bana invid Sandudds badstrand. Nämnvärt är att tävlingen aldrig inhiberades på grund av dåligt väder. En gång stod vi vid banan i hällregn och väntade på att banans ägare skulle dyka upp. Han blev omåttligt förvånad då vi ringde och bad honom komma bums och öppna banan. Han hade inte kunnat föreställa sig att någon frivilligt skulle spela minigolf i sådant busväder!

När den trettionde minigolfturneringen närmade sig, beslöt Ungdomskretsen att ordna den i mera festliga former, bland annat för att få upp deltagarantalet som minskat över tiden. Vi hade också noterat att vi inte lyckas fånga de nyare kretsarnas intresse. Inför jubileumsturneringen satsade vi på en intensivare infospredning. Gimmicken blev AV-minigolfkepsen, som vi gav åt alla spelare och alla i publiken. I därpå följande turneringar fick varje vinnande lag och den spelare med bästa individuella resultat en keps.

Trots Ungdomskretsens försök att engagera kretsarna visade deltagarantalet på

2010-talet en alltmer sjunkande trend. Från att förut ha lockat merparten av kretsarna deltog mindre än en tredjedel i de sista turneringarna. År 2020 satte sedan coronapandemin stopp för turneringen och efter pandemin kunde vi inte annat än konstatera att konceptet var förlegat och inte längre fungerande, den fyrtionde turneringen år 2019 blev därmed den sista.

Ett naturligt bokslut är att granska resultaten över åren, se tabellen. Den visar att hela nio kretsar vunnit turneringen, vilket är ett bevis på att grenen inte kräver år av intensiv och professionell träning utan lämpar sig för alla. Den numera nedlagda Sångkören med totalt 12 vinster och Bridgeklubben med nio vinster var de mest framgångsrika kretsarna, åtföljda av Squaredanslaget med sju vinster och Walentinakören med fem vinster.

Ungdomskretsen såg alltid fram emot turneringen. Framför allt var det skoj att umgås med aveiter från andra kretsar. Tack till er alla som bidrog till den glada stämningen, i ur och skur!

Text:
Umgängeskretsen
(tidigare Ungdomskretsen)

Krets	Antal vinster	År
Sångkören	12	1984, 1985, 1987, 1988, 1992, 1993, 1994, 1995, 1998, 1999, 2001, 2003
Bridgeklubben	9	1989, 1991, 2005, 2006, 2008, 2012, 2014, 2017, 2018
Squaredanslaget	7	2000, 2002, 2007, 2010, 2011, 2013, 2015
Walentinakören (tid. Sånggruppen)	5	1981, 1982, 1990, 2004, 2019
Seniordansklubben	2	1997, 2009
Ungdomskretsen	2	1980, 2016
Folkdanslaget	1	1983
Sällskapskretsen	1	1986
AV-teatern	1	1996

Kalendarium

<https://avh.arbetetsvanner.fi/home/kalender/>

Programmet är preliminärt. Förfrågningar info@arbetetsvanner.fi

Lördag 7.9

Konserten NotBad med Espiro & Walentinakören

uppförs två gånger: kl. 10.30 i Tempelkyrkan som gratis promenad-konsert samt kl. 18 på Annegatan 26, AV festsalen, inträde 20 €.

Lördag 28.9 kl. 13

Guidad privat tur för AV med Spårakoff.

En arkitektonisk rundtur i två timmar längs med stans spåraskenor. Denna gång enbart för medlemmar. Betalning 20 € kontant på plats. Anmälningar tas emot från den 2 september, Elianne Rehn 050 357 4751.

Söndag 6.10.

Promenadorientering med start kl. 11 från Månsasstugan, Krämertsskogsvägen 9. Anmäl 4-personers lag, lagets och deltagarnas namn, krets och ev.specialdieter senast fred. 20.9 till Wendla Paile (pailewendla@gmail.com eller tel 040 5137313). Läs närmare på sida x i denna tidning.

Fredag 11.10 kl. 18.

Höstfesten, fisksoaré.

Obs! Avvikande veckodag från den traditionella. Anmälan och ev. matallergier i september till elianne.rehn@gmail.com.

Vernissage i oktober

Konstklubben ställer ut sina akvareller från vårterminen i Foajén II vån. Pedagog, konstnär Oleg Donner. Datum senare. Alla välkomna!

FIX utställning & svinnfri middag

På senhösten ser vi utställningen FIX som hyllar konsten att reparera och underhålla. Därpå äter vi läckert på svinnfri restaurang efter en kort presentation av temat. Vi går från Designmuseet till Restaurang Nolla, 600 m. Datum senare, för frågor Elianne Rehn, 0503574751.

Onsdag 6.11

Svenska dagen med musik, föredrag och Modersmålets sång.

Alla som vill fira Svenska dagen är välkomna!!

Onsdag 13.11 kl. 18.

Författarbesök med Sirpa Kähkönen, vinnare av

Finlandiapriset 2023 i regi av Bokklubben. Alla föreningsmedlemmar och också utomstående är välkomna!

Söndag 24.11

Föreningens höstmöte och program.

Söndag 15.12

Julfesten med lucia och polonäs.

Programutskottet reserverar sig för eventuella ändringar, som vid behov meddelas i det månatliga Nyhetsbrevet per e-post samt i Kalendern på föreningswebben, se adressen ovan.

Initiativ-lådan

Styrelsen har satt upp en fin initiativlåda innanför dörren till klubbbrummet. Om du har frågor, idéer eller kommentarer så kan du skriva dem på en lapp, med eller utan namn, och peta ner lappen i lådan. Styrelsen ser fram emot många goda idéer att omsätta i praktiken.

Biblioteket öppnar för hösten måndagen den 5.8 kl. 15–18

Bibliotekarien Åsa Laukonlinna är på plats på biblioteket i klubblokalen i första våningen. Åsa kan vid behov också kontaktas per telefon 045 345 5562 eller mejl asa.laukonlinna@gmail.com. Anteckna dina boklån själv i lånehäftet när hon inte är på plats.